LAAJA TURVALLISUUSSELVITYS

- **Laki vaatii tekemään kansallisen turvallisuuden kannalta merkittäviä tehtäviä varten.**
- **Suojelupoliisi antaa tarvittaessa lausunnon mutta ei koskaan tee päätöstä rekrytoinnista.**
- **Lausuttavaa löytyy prosentissa (1 %) laajoista turvallisuusselvityksistä.**

Mikä on turvallisuusselvitys?

Turvallisuusselvityksellä tarkoitetaan henkilön nuhteettomuuden tai luotettavuuden varmistamiseksi laadittavaa selvitystä henkilön taustasta.

Turvallisuusselvityksen **hakija** on taho, jonka toimeksiannosta turvallisuusselvitys tehdään. Turvallisuusselvityksen **kohde** on henkilö, josta turvallisuusselvitys tehdään. Ennen kun turvallisuusselvitys tehdään, tulee olla selvityksen kohteen antama suostumus siihen.

Miksi turvallisuusselvityksiä tehdään?

Turvallisuusselvitysmenettelyn tarkoitus on ennaltaehkäistä toimintaa, joka voi vaarantaa kansallista turvallisuutta, Suomen kansainvälisiä suhteita tai erittäin merkittävää yksityistä taloudellista etua. Laajoja turvallisuusselvityksiä laaditaan sellaisista henkilöistä, joilla on pääsy sellaiseen salassa pidettävään tietoon, jonka leviäminen olisi valtion turvallisuuden kannalta erittäin vahingollista.

Mitä tietoja siinä tarkistetaan?

Turvallisuusselvitys perustuu turvallisuusselvityslaissa määriteltyihin rekistereihin, joita ovat mm. poliisiasiain tietojärjestelmä, rikosrekisteri, liiketoimintakieltorekisteri, väestötietojärjestelmä, eri oikeushallinnon tietojärjestelmät, Rajavartiolaitoksen ja Tullin tietojärjestelmät, viisumirekisteri, tietyt Pääesikunnan rekisterit, Keskusrikospoliisin epäiltyjen rekisteri sekä Suojelupoliisin toiminnallinen tietojärjestelmä. Lisäksi laajaa turvallisuusselvitystä varten selvitetään kohteen taloudellinen tilanne, perhe- ja sukulaissuhteet sekä ulkomaansidonnaisuudet. Myös hänen läheisestään voidaan tehdä perusmuotoinen turvallisuusselvitys.

Laajaa turvallisuusselvitystä varten Suojelupoliisi myös haastattelee henkilön. Haastattelussa keskitytään asioihin, joilla on merkitystä arvioitaessa henkilön riippumattomuutta ja luotettavuutta selvityksen perusteena olevan tehtävän kannalta.

Mitä selvityksessä ilmenneille tiedoille tehdään selvityksen jälkeen?

Jos selvityksessä ilmenee tehtävän kannalta merkityksellisiä tietoja, Suojelupoliisi antaa kirjallisen lausunnon hakijalle. Hakijan pitää hävittää turvallisuusselvityksestä mahdollisesti annettu kirjallinen ilmoitus kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hakijalle on ilmoitettu tiedoista. Turvallisuusselvityksen hakijan ja kohteen lisäksi kenellekään muulle tietoja ei anneta.

Saanko nähtäväkseni minusta kirjatut tiedot?

Kyllä, jos haluat. Turvallisuusselvityksen hakijan on ilmoitettava selvityksen kohteelle selvityksen lopputulos ja annettava mahdollinen kirjallinen lausunto nähtäväksi, jos selvityksen kohde sitä pyytää. Jos selvityksessä ei ole tullut esiin mitään ilmoitettavaa tietoa, tieto selvityksen lopputuloksesta voidaan kertoa myös suullisesti. Voit tarvittaessa tulla tarkistamaan itsestäsi tehdyn turvallisuusselvityksen myös Suojelupoliisiin.

Mikä Supon rooli on lausunnonantajana?

Suojelupoliisi ei koskaan anna arviota selvityksen kohteena olevan henkilön sopivuudesta tehtävään, vaan päätöksen soveltuvuudesta tekee aina turvallisuusselvityksen hakija. Suojelupoliisin tehtävänä on siis ainoastaan selvittää ja luovuttaa hakijalle lain vaatimat relevantit tiedot selvityksen kohteesta.

Kuinka usein selvityksissä ilmenee jotain huomautettavaa?

Perusmuotoisissa ja suppeissa turvallisuusselvityksissä n. 2-3 prosentissa tehdyistä turvallisuusselvityksistä ilmenee jotain ilmoitettavaa hakijataholle. Laajoissa turvallisuusselvityksissä alle yhdessä prosentissa on selvityksen hakijalle luovutettu selvityksen kohdetta koskevaa tietoa. Suojelupoliisi tekee vuodessa n. 62 000 turvallisuusselvitystä.